Munkahelyi beilleszkedést segítő foglalkozás

Célcsoport: 13-14 és 17-18 évesek

Témakör megnevezése: 2. Pályadiagram, pályaválasztási családfa

A foglalkozás fejlesztési eredményei: A pályaválasztás szempontjából meghatározó emlékek felidézése, ábrázolása, az emlékek megbeszélése. A pályához szükséges tulajdonságok, jellemzők azonosítása.

Eszköz: A/4-es papír, ceruza

Levezetés, instrukció:

(1) A pedagógus lapokat oszt ki, és megkéri a diákokat, hogy írják le 5 perc alatt 2-3 gondolatukat a jövőjükkel kapcsolatban (mire asszociálnak). Adjon meg néhány területet, amire vonatkozhatnak a pl. iskola, barát/barátnő, továbbtanulás, szabadidő, család, nyári munka, későbbi munka, érdeklődési terület, hobbi.

(2) Ha mindenki kész, beszéljék meg közösen a leírtakat. A beszélgetés során a pedagógus fókuszáljon a továbbtanulásra vagy a pályaválasztásra.

(3) Ezután röviden beszéljen a pályaválasztásról. Mindenképpen térjen ki a pályaválasztási családfára, mert ennek ismeretére szükségük lesz ezen az órán.

Pályadiagram módszere: a tanulóknak át kell gondolniuk a pályaválasztás szempontjából meghatározó emlékeiket. Ezeket az emlékeket egy pályaválasztási családfa formájában ábrázolják. A pályaválasztási családfát karrierogramnak is nevezzük, melynek felrajzolását, átgondolását a tanár segítő kérdésekkel facilitálhatja. A kérdések vonatkozhatnak arra, hogy hány éves korában jelent meg a pályával kapcsolatos elképzelése, kik támogatták ebben, mit kellene tennie ahhoz, hogy ez az elképzelése megvalósuljon, milyen erőfeszítésekre lenne szükség hozzá.

Forrás:http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/Tanulk_s_tanulcsoportok_megismerse_kiemelt_figyelmet_ignyl_tanulk/a_plyavlasztsi_folyamat_sszetevi.html

(4) Ezután folytatódik az egyéni munka. A pedagógus arra kéri a diákokat, hogy a felsorolás alatti laprészt osszák két részre: + és – címet kapjon a két oszlop. Mindenki soroljon fel 3 erősséget (+), melyek miatt előnnyel indulna a választott továbbtanulási vagy pályaválasztási irányba, illetve 3 olyan

jellemzőt (-), amelyek miatt hátránya lehet a választott pályán, szakmában.

(5) Az egyéni munka után tetszőleges szempont mentén alakítson a pedagógus 4-5 fős csoportokat, és ezekben ismertessék egymással a diákok a leírt jellemzőket. Tegyenek javaslatot egymásnak, miként lehetne jobbnak lenni az adott területen.

(6) Ezt követően újra önállóan dolgoznak a diákok, mindenkinek át kell gondolnia a továbbtanulás vagy a pályaválasztás szempontjából meghatározó emlékeit. Ezeket az emlékeket egy pályaválasztási családfa (karrierogram) formájában ábrázolják a diákok, majd újra összeülnek a már korábban közösen dolgozók, és megbeszélik egymással az általuk rajzolt pályaválasztási családfát. E munka előtt segítő kérdéseket érdemes feltennie a pedagógusnak:

Hány éves korotokban jelent meg a pályával kapcsolatos elképzelésetek? Kik támogattak ebben benneteket? Mit kellene tennetek ahhoz, hogy ez az elképzelésetek megvalósuljon? Milyen erőfeszítésekre lenne szükségetek hozzá?

Amire érdemes figyelni: A pályaválasztási családfa felrajzolását, átgondolását segítő kérdések általánosak legyenek, semmiképpen ne egy diákra vonatkozzanak. Kétszemélyes helyzetben (tehát nem az osztály előtt) ezek a kérdések személyre szabottan is feltehetők.

Forrás: N. Kollár, K. & Szabó, É. (2004, szerk.). Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó.